

Illegale nederzetting

De Brug van oktober 2018 besteedde aandacht aan de voorgenomen en voorlopig opgeschorte ontruiming van het bedoeïenendorp Khan al-Ahmar op de Westelijke Jordaanoever. Minder bekend zijn de ‘illegale’ bedoeïenendorpen in Israel zelf. Een ervan is Oemm al-Hiraan. Het gebied werd in 1956 door het militair bestuur toegewezen aan de bedoeïenestam Aboe al-Ki’aan, die vóór 1948 in het gebied van de huidige kibboets Sjoval, ten noordoosten van Beersjeva woonde. Maar een officiële erkenning van het dorp bleef achterwege. In 2010 besloot de Nationale Planning and Bouw Commissie het plaatsje Oemm al-Hiraan te erkennen, maar die beslissing werd geblokkeerd door het kabinet. In plaats daarvan plande het ministerie van Bouw er een joodse nederzetting, Chiran, en de vernietiging van Oemm al-Hiraan. Op 18 januari 2017 trokken militairen en agenten het dorp binnen om er ‘illegale’ woningen te slopen.

In de roman *Wijzigingen bijhouden* van Sayed Kashua vinden we een getrouwe beschrijving van de nieuwsuitzending die dag. Die wordt in het ziekenhuis bekeken door de vader van de hoofdpersoon.

Ruben Verhasselt / maart 2019

In het ziekenhuis installeerde een monteur van de verhuurdienst een oud toestel voor hem aan een draaibare metalen arm in ruil voor vijfendertig sjekel per dag. ‘Na de eerste week,’ zei de technicus, ‘zakt de prijs naar vijfentwintig.’

‘Maak je geen zorgen,’ zei mijn vader tegen hem, ‘ik ga het geen week volhouden voor de korting.’

Mijn vader zette een koptelefoon op, ‘voor een eenmalig bedrag van tien sjekel’, en keek naar het nieuws:

Eerste sergeant Erez Levi van de politie is vermoord bij een aanslag met een voertuig in het dorp Oemm al-Hiraan tijdens de uitvoering van een sloopbevel tegen illegaal gebouwde huizen in de Negev. Hij laat een vrouw en twee kinderen achter.

Minister Erdan beschuldigt de Arabische parlementsleden die hebben deelgenomen aan de demonstratie: ‘Jullie hebben het bloed van de agent aan je handen.’ De broer van de aanslagpleger beweert dat hij de macht over het stuur verloor omdat hij door kogels werd getroffen.

Wie verantwoordelijk is zal rekenschap moeten afleggen, niet de agenten maar de officieren die de actie hebben georganiseerd.

Op het militaire gedeelte van de begraafplaats in Javne wordt eerste sergeant Erez Levi op dit moment naar zijn laatste rustplaats gebracht nadat hij, in de leeftijd van vierendertig jaar, omkwam toen hij werd overreden tijdens de ontruiming van illegale bedoeïenehuizen in Oemm al-Hiraan. In de opname vanuit de politiehelikopter is het voertuig te herkennen dat wordt bestuurd door een plaatselijke inwoner, Moesa Aboe al-Hiraan, excuus, Ja’koeb Aboe al-Ki’aan, die gas geeft terwijl de agenten op hem schieten. De politie stelt vandaag vast dat het gaat om een aanslag, zijn familie beweert dat hij de macht over het stuur verloor vanwege het vuur dat op hem werd geopend, en dat het allemaal is gebeurd tegen de achtergrond van de beslissing de dorpsbewoners uit te zetten.

Parlementsleden van de Gezamenlijke Lijst namen deel aan demonstraties die de troepen opwachtten. Fractievoorzitter Aiman Odeh raakte gewond aan zijn hoofd. Onze verslaggever Nir Dvori bevindt zich ter plekke – Nir, het heeft plaatsgevonden in de vroege ochtend, ik neem aan dat de situatie intussen is gekalmeerd?

Inderdaad, Oren, ik moet zeggen dat het hier nu rustig is nadat de beoogde sloop van alle vijftien gebouwen bij deze politieactie is voltooid, ondanks het ernstige incident en de moord op de agent. Deze gebeurtenissen hebben tot enige vertraging geleid, maar de taak is volbracht.

Ik wil even de camera laten draaien, kijk, hier, misschien de eerste wraakactie na de gebeurtenissen van vandaag. Tegenover dit kleine dorp, Oemmal-Hiraan, beginnen infrastructurele werken aan de Joodse nederzetting Chiran, die hier sinds kort wordt gebouwd. Wat jullie daar zien is een container met materieel voor grondwerken die hier worden uitgevoerd. Welnu, iemand heeft al de moeite genomen die in brand te steken. Of dat de laatste actie zal zijn, is niet zeker. Er is heel veel woede, heel veel frustratie, we hebben die een beetje zien uitbarsten in de afgelopen uren. Maar daarbij moet worden aangetekend dat we hier tijdens de gebeurtenissen – het moet worden gezegd – ook jonge plaatselijke bewoners uit de bedoeïenensector hebben gezien die de gemoederen probeerden te bedaren, te temperen, en voorkwamen dat er op deze dag stenen werden gegooid naar de politie. Het is niet zeker dat andere factoren zich daar zo voor hebben ingespannen als deze plaatselijke jongeren. En nog een laatste woord, want dat is misschien van belang voor wat komen gaat: er wordt rekening gehouden met de mogelijkheid dat we de komende tijd meer uitbarstingen van woede en frustratie te zien zullen krijgen. Veel mensen zijn op het moment bezig olie op de golven te gooien, ook de Israëliische president, die met bedoeïenenhoofden en burgemeesters in de sector praat om te kalmeren, te matigen, want men begrijpt dat hier een excessief, heel ernstig voorval heeft plaatsgevonden dat verstrekkende gevolgen kan hebben in dit gebied.

Nir, laten we luisteren naar de reactie van parlementslid Odeh en van de plaatsvervangend korpschef van het zuidelijk district, hier:

Ik zeg jullie, dit bloedvergieten was te voorkomen geweest. Premier Netanjahoe, die de Arabische bevolking al heeft aangemerkt als vijand nummer één, heeft hardvochtig besloten een heel dorp te vernietigen, kinderen, vrouwen en mannen te schoppen en te slaan.

Het bestaat niet dat hij ze niet gezien heeft. We hebben hier een groep van tientallen agenten, die zich bewogen in twee rijen, in een heel opvallende formatie. Het bestaat niet dat hij ze niet gezien heeft, en wie op ze af scheurt met zo'n snelheid, in deze terreinomstandigheden, is er onmiskenbaar op uit mensen te raken, en dat heeft hij ook gedaan, hij heeft politiemensen gedood die hun taak kwamen uitvoeren.

Nir, wil je daar nog een zin aan toevoegen?

Ja, er moet nog worden toegevoegd dat de Autoriteit voor Ontwikkeling en Vestiging van de Bedoeïenen in de Negev hier onderhandelingen heeft gevoerd om deze niet-erkende en illegale nederzetting te verplaatsen naar het nabijgelegen bedoeïenenstadje Choera. Een deel van de families is verhuisd, een deel wilde niet verhuizen omdat er voor hen geen oplossing was gevonden. Dat zeggen ze hier als we met ze praten. En de politie zegt dat er een definitief arrest van het Hoogerechtshof ligt, dat de maatregel niet herroepen kan worden en dat ze daarom vanochtend hierheen zijn gekomen om de illegale huizen te slopen.

Oké, bedankt tot zover. Goedenavond Ahmad Tibi, parlementslid voor de Gezamenlijke Lijst.

Goedenavond, Oren.

U bevindt zich momenteel in het Soroka-ziekenhuis in Beërsjeva, waar u op bezoek bent bij uw fractiegenoot Isma Sa'adai.

Osama, Osama Sa'adi.

Osama Sa'adi, die gewond is geraakt. Kijk, minister Erdan heeft vandaag gezegd dat Aiman Odeh en de andere leden van de Gezamenlijke Lijst gekomen zijn om de gemoederen te verhitten, dat u en uw fractiegenoten bloed aan uw handen hebben en een schande zijn voor de staat Israël. Hier, we zien nu wat hij op Facebook heeft gepubliceerd, wat zegt u daarop?

Naschrift:

In maart 2017 bood de Israelische minister van Landbouw, Oeri Ariël, zijn excuses aan voor de gemaakte fouten en gaf toe dat er geen sprake was geweest van een aanslag. De werkzaamheden aan de oprichting van de joodse nederzetting Chiran werden hervat in juli van dat jaar. En bijna anderhalf jaar na het dodelijke incident, in mei 2018, besloot de landsadvocaat het onderzoek te sluiten omdat er geen redelijk vermoeden bestond dat de politieagenten zich schuldig hadden gemaakt aan een strafbaar feit.

De roman *Wijzigingen bijhouden* van Sayed Kashua verscheen in januari 2019 bij uitgeverij AmbolAnthos.

